

Catahoula Leopard Dog

Hond in *luipaardjas*

De wereld van de rashond kent verschillende manieren om te aan te geven in welk 'stadium' een hondenras zich bevindt. Zo hebben we de door de Fédération Cynologique Internationale (FCI) officieel erkende en voorlopig erkende hondenrassen. En rassen die wel in een bepaald land of continent zijn erkend maar niet daarbuiten. Dat is het geval bij de Catahoula Leopard dog; een 'hond in luipaardjas'.

De Catahoula is een ras met vele namen. Hij is ook bekend als Louisiana Catahoula Leopard Dog, American Leopard, American Leopard Cur of Leopard Cur. De United Kennel Club (UKK) en de American Kennel Club (AKC) hebben de Catahoula erkend als zelfstandig ras; de Fédération Cynologique Internationale (FCI) deed dat (nog) niet.

Oorlogshonden

Ingeklemd tussen de Amerikaanse staten Arkansas en Mississippi ligt Louisiana, dat zijn naam dankt aan de Franse koning Louis XIV (1638-1715). De oorspronkelijke bewoners van Louisiana zijn onder andere de Choctaw indianen, een nomadische stam die rondtrok met hun kuddes. De Spaanse conquistador (veroveraar) Hernando

de Soto (circa 1497-1542) kwam in 1539 aan land in Florida, in het gezelschap van tien schepen en honderden opvarenden, bestaande uit soldaten, ontdekkingsreizigers, priesters, varkens, jachthonden (Greyhounds) en 'oorlogshonden'. De laatstgenoemden worden beschreven als 'Alano Mastiffs', waarbij Alano verwijst naar een nomadenstam die rond het jaar 400 in Noord-Spanje leefde. Hun enorme honden zijn woeste jacht- en oorlogshonden. Met een solide hoofd en vierkante kaken. Smalle ogen en met gecoupeerde oren. De Soto gebruikt deze Mastiffs bij het martelen en onderwerpen van indianenstammen. In 1542 raakt De Soto in een indianendorp zo ernstig gewond dat hij overlijdt. In de Mississippi, in volle gevechtssuitrusting, krijgt hij zijn laatste rustplaats.

Wolf dogs met angstaanjagende witte ogen

De Soto's soldaten, zo'n 300 man die de gevechten met de indianen en ziektes hebben overleefd, gaan later terug naar Spanje. Hun honden blijven achter en vermengen zich met de rode wolf (*canis Rufus*), die in de zuidelijke staten al min of meer gedomesticeerd is door indianenstammen en rond hun dorpen zwerft. Nakomelingen van kruisingen tussen de Mastiffs en de wolven vormen een deel van de voorouders van de Catahoula Leopard Dog.

Henri de Tonti, een Italiaanse ontdekkingsreiziger, beschrijft in 1683 een 'vreemde hond'. Hij noemt hem *wolf dog* en vertelt dat de dieren angstaanjagende witte ogen, een gespikkelde vacht en zwemvliezen tussen de tenen hebben. Ze worden door indianen gebruikt om geschoten wild en afgedwaald vee op te halen uit de moerassen van Louisiana.

19e-eeuwse afbeelding van drie voorouders van de Catahoula. Lithografie uit *A History of the Earth and Animated Nature*, 1868. Achteraan staat de Europese wolf, vooraan de Noord-Amerikaanse zwarte wolf, de St. Bernards Mastiff, de Highland Greyhound en de Great dog of Nepal

Foto: Eva-Maria Krämer

Louisiana Catahoula Leopard Dog.

Blaffende vos

Er bestaande diverse theorieën over de herkomst van de naam Catahoula. Er is een indianendorp met die naam in de gemeente Tensas Parish in Louisiana. In zijn boek *The history of the Choctaw, Chickasaw and Natchez Indians* (1899) geeft de auteur H.B. Cushman een vertaling van het woord Couthaougoula, dat voorkomt in de taal van de Muskogee indianen. Het zou Choctaw betekenen, dat zowel een Indianenvolk als een Indianentaal is. Door Franse settlers, die vanaf 1699 nederzettingen in Louisiana stichten, zou Couthaougoula verkeerd zijn uitgesproken en zijn verbasterd tot Catahoula. Een andere verklaring voor de naam is dat het oorspronkelijk kawahchula was, een woord uit de Indiaanse Choctaw taal, dat blaffende vos betekent. Het is mogelijk dat in beide verklaringen een kleine kern van waarheid zit.

Franse settlers brengen, net als voor hen de Spanjaarden, honden mee uit hun vaderland, die wij nu kennen als de Beauceron, een bewaker en hoeder van kuddes. Het zijn wat men dan *des chiens féroces* – woeste honden – noemt. Zij komen al in 1578 voor in midden Frankrijk en vermengen zich, op hun beurt, in Louisiana met de nakomelingen van de wolf/mastiff kruisingen. Uit deze *melting pot* stamt hoogstwaarschijnlijk de Louisiana Catahoula Leopard Dog.

“From the white man from the east”

In de loop van de 19de en 20ste eeuw komt er meer informatie beschikbaar over de Catahoula. Ene George Traxler verhuist rond 1930 vanuit Mississippi naar Louisiana. Zijn vrouw is half Indiaans en half Frans waardoor ze kunnen communiceren met de Indianen in Louisiana. Als zij aan de indianen vragen waar hun Catahoula's vandaan komen, is het antwoord altijd hetzelfde: *“The dogs came from the white man, from the east.”*

De eerste registraties, met als doel de Catahoula te erkennen als rashond, dateren van 1951, als de Animal Research Foundation (ARF) zich met het ras gaat bezighouden. Oprichter en eigenaar van deze stichting is Tom D. Stodghill. In 1983 zijn er al bijna 8000 Catahoula's bij de ARF ingeschreven. De ARF is nog steeds actief; tot halverwege de 20ste eeuw is de Catahoula echter nog steeds vrijwel uitsluitend bekend bij jagers en boeren in Louisiana.

Louisiana State Dog

De in 1895 in Louisiana geboren gouverneur Earl Kemp Long heeft meegewerkt aan de verdere verspreiding van het ras. Hij zorgde ervoor dat een aantal van zijn honden terecht kwam bij de Louisiana State Police Headquarters en in de Angola staatsgevangenis. Na zijn dood, in 1960, zijn het

twee mannen die de bijna vergeten Catahoula's 'redden': Kline Rushing en Vernon Traxler Jr. Laatstgenoemde is de kleinzoon van de hiervoor genoemde George Trexel. Rushings dochter, Betty Anne Eaves, is degene die aan de wieg stond van de officiële registratie van zuiver gefokte Catahoula's. Zij is de eerste president van de National Association of Louisiana Catahoulas (NALC). In 1984 volgt de eerste rasstandaard. Het is gouverneur Edwin Edwards die de Catahoula in 1979 tot *Louisiana State Dog* benoemt, waarbij er, vanwege de bijzondere vachtpatronen, *Leopard* aan de naam wordt toegevoegd. Tot 1979 wordt het ras Catahoula Cur genoemd, waarbij Cur staat voor bastaard of hond van gemengde afkomst.

De UKK erkent het ras in 1995, terwijl de AKC de Catahoula een jaar later toevoegt aan hun Foundation Stock Service (FSS). Hiermee wordt een ras in staat gesteld zich te blijven ontwikkelen en worden fokgegevens bijgehouden.

Vele talenten

Met dank aan zijn voorvader de wolf, is de Catahoula op zijn hoede bij vreemden. Gedrag dat we terugzien bij andere rashonden met wolvenbloed, zoals de Saarlooswolfhond en de Tsjechslowaakse Wolfhond. Met 'oorlogshonden', waakhonden, jachthonden en herdershonden

Een Alano Mastiff. Alano verwijst naar een nomadenstam, die rond het jaar 400 in Noord-Spanje terechtkomt.

Een geromantiseerde afbeelding van een Spaanse conquistador met zijn Mastiffs. Deze honden, hier in volle oorlogsuitrusting, worden 'Alano Mastiffs' genoemd.

in zijn directe voorouders, is de huidige Catahoula een veelzijdige werker, terwijl hij zich in de afgelopen decennia ook als huishond en showhond heeft ontwikkeld. Dankzij de andere voorvaders, de Mastiff, de Beauceron en wellicht ook de Greyhound, is de Catahoula een ras met veel talenten: hoeden, bewaken en jagen, retrieven en spoorzoeken. Ook kan hij worden ingezet bij reddingswerk en het opsporen van narcotica. In de afgelopen decennia verspreidde het ras zich vanuit Louisiana over onder andere Canada, Brazilië, Mexico en Europa.

Niet voor beginners

Opvallend aan de Catahoula zijn de vachtkleuren en de lichte ogen, die verschillende kleuren kunnen hebben. Zijn 'patchwork' vacht heeft vlekken met verschillende kleuren; een 'red leopard' is rood-lever-chocoladekleurig met een merle patroon, maar ook overwegend witte vachten komen voor. Als erfelijke afwijkingen melden fokkers heupdysplasie en doofheid. Goed gespierd en met een krachtig voorkomen, mag de Catahoula nooit lomp zijn. Dit ras is niet geschikt voor beginners, want een niet goed en niet consequent opgevoede of gesocialiseerde Catahoula is zeker niet geschikt als gezinshond. ■

Alle pogingen zijn in het werk gesteld om namen van fotografen/illustratoren te achterhalen van het beeldmateriaal. Dit is niet altijd gelukt. Wie recht op afbeeldingen meent te hebben, kan contact opnemen met de auteur: horter@tiscali.nl